

TÂRGUL COMUNAL BOROD (JUD. BIHOR) ÎNTRE 1923 ȘI 1925 – STUDIU DE CAZ

SABINA HORVATH*

THE BOROD COMMUNE FAIR (COUNTY BIHOR) FROM 1923 TO 1925 – CASE STUDY

The period after the end of World War I in Bihor also meant the alignment of regional economic situations with the Romanian legislation at the time. In this context, measures were taken to adjust the conditions under which the fairs in Bihor county took place. Between 1923 and 1925, the relocation of the Borod Commune Fair (Bihor County) took place, as the location was not in line with the legislation in force. The inhabitants of the village of Borod endeavoured by many means not to apply the measures that would have led to the relocation of the fair, taking numerous steps to the county authorities. The exchange of correspondence between local and county authorities today gives us a vision of the importance of a fair for the community, but also the way it was organised and the logistics in place for the proper conduct of trade.

Keywords: fair, trade, exchange, Bihor county, Borod village.

Activitatea agricolă specifică societăților rurale a dezvoltat o economie pe baza a două principii specifice - producția și consumul. Un sistem de economie aflat la îndemâna țăranului, ce îl ajuta să supraviețuiască într-o lume în care producția era numită surplus doar pentru a obține avantaje pecuniare direcționate spre alte nevoi prioritizate. Sistemul de schimb a însemnat o rețea de târguri care să ajute la reglarea problemelor economice curente, interzonale. Cele mai frecvente târguri s-au înființat la întretărirea dintre dealuri și munte, dintre dealuri și câmpie, acolo unde putea fi asigurat un schimb continuu¹. Târgurile comunale, târgurile sătești sau țărănești erau cele mai frecvente, reușind să echilibreze balanțe economice la nivelul comunităților mici și la intervale de timp mai scurte. Se dovedește foarte sugestivă descrierea târgului în lucrarea *Marea Enciclopedie Agricolă*, ediția 1943, definindu-l că „reprezintă învoiala între două părți – doi oameni sau chiar mai mulți – între ei – privind vinderea – cumpărarea unor obiecte,

*sabinahorvath@mtariicrișurilor.ro

¹ Sabina Horvath, *Alimentația tradițională din Bihor între secolul al XVIII-lea și începutul secolului XX*, Editura Muzeului Țării Crișurilor, Oradea, 2017, p. 211

lucruri, mărfuri, animale, produse etc., la un preț convenit în mod verbal sau scris, cu sau fără alte condițiuni decât cele convenite verbal în momentul săvârșirii târgului. Cel care are ceva de vânzare, neavând puțința de a-și procura sau înfățișa marfa, iar cel care are nevoie de ea neștiind de unde să și-o procure - și unul și altul se duc într-o localitate comună, știută de toți, unde întâlnindu-se, își pot satisface reciproc nevoile care i-a adus acolo”².

În perioada interbelică autoritățile statului au hotărât unele reglementări privind condițiile de desfășurare a târgurilor și modernizarea lor, prin acte normative precum „Legea pentru reglementarea târgurilor și a ordonanței circulare a Ministerului Agriculturii și Domeniilor nr. 454/ 1922”. În aceasta se făcea referire la locul de amplasare a oboarelor, care trebuiau scoase din mijlocul satelor, din proximitatea școlilor sau bisericilor și realocându-le alte terenuri la periferia localităților. Erau măsuri de ordin administrativ, economic și sanitar care neîndeplinite puteau duce chiar la închiderea acestora³.

La această lege și în acest context se raportează și cazul reamplasării târgului din Borod - plasa Aleșd (județul Bihor), între 1923 și 1925, numit „târg de vite și șetre”. S-a încadrat la o amplasare nepotrivită și neconformă cu legea mai sus amintită, fiind amplasat „în mijlocul satului”, „în apropierea nemijlocită a bisericii și a școlii” stârnind controverse în rândul sătenilor și atrăgând atenția autorităților județene care solicitau strămutarea lui. Potrivit documentului la care ne raportăm pentru lucrarea de față, demersurile de mutare a târgului au început în anul 1923, pornind de la aplicarea legii și impusă de instituția Prefecturii de la acea vreme, desfășurându-se de fapt în două etape putem spune, cea din 1923 și cea din 1925⁴.

Astfel că în data de 24 iunie 1923, "reprezentanța comunală" a satului Borod a hotărât ca "oborul/târgul de vite" să fie mutat "dintre case" din motive sanitare impuse de lege, din acest punct de vedere considerându-se "periculoasă" amplasarea lui. Însă locul oarecum "între case" unde ocupa un teritoriu "prea mic, așa că întotdeauna este înghesuală mare", ne duce cu gândul că odinioară locul poate a fost încăpător, dar în măsura dezvoltării satului și a schimburilor comerciale a fost depășit de necesități. Așadar reprezentanța comunală a hotărât ca "târgul de vite" să fie mutat "la unul din capetele comunei" sau "în alt loc la o distanță de cel puțin 150 de metri

² ***Marea Enciclopedie Agricolă, vol. V, Editura PAS, București, 1943 (în continuare *** Marea Enciclopedie....), p. 638 apud *asas.ro/economie agrară*

³ Arhivele Naționale ale României, Serviciul Județean Bihor, *Fond Prefectura Județului Bihor* nr. inv. 100/1925 dosar 6386/1925 (în continuare ANSJBh, *Fond Prefectura Județului Bihor...*), f. 26, 27.

⁴ *Ibidem*

depărtare de case". Comuna trebuia să găsească un teritoriu de două iugăre ca mărime (un iugăr = 5775 m² sau 1600 stânjeni pătrați⁵), pe care putea să-l obțină prin licitație din partea sătenilor, în condiții avantajoase. "Antistia comunală" (așa cum mai era numită reprezentanța comunală) prin procesul verbal al adunării, a dispus ca hotărârea să fie afișată la primărie timp de 15 zile cu începere din data de 28 iunie și până la 13 iulie 1923, timp în care sătenii doritori în a-și închiria terenul necesar târgului să poată să își înainteze ofertele⁶.

Demersul a continuat cu desfășurarea licitației de atribuire a terenului, cu trimiterea ofertelor iar apoi discutarea lor în data de 15 septembrie 1923 într-o sedință a "reprezentanței comunale". Condițiile de atribuire a licitației erau următoarele: 1. Oferta asupra unui teritoriu la marginea satului sau la mijlocul acestuia dar care să fie la o distanță de 150 - 200 de metri depărtare de casele localnicilor. Suprafața terenului trebuia să fie de 2 iugăre iar arendarea lui către comună trebuia să se facă "sub condițiile cele mai favorabile pentru comună"⁷.

În aceste condiții au oferit localnicii Friedmann Maurițiu și Steinfeld Eugen, aceștia depunând în plic ofertele. Prima persoană a oferit un teren corespunzător ca suprafață, având 2 iugăre cu posibilitatea de extindere dacă necesitatea o cerea (imobilul era cuprins în reg. funciar nr. 1574 sub nr. top. 884). Proprietarul venea cu propunerea de arendare pentru 25 de ani și să fie folosit doar pentru organizarea de târg, cu o arendă financiară anuală de 25 de lei pentru un iugăr. Proprietarul se obliga să mențină curățenia pe teritoriul respectiv în schimbul gunoaielor strânse, totodată fiind de acord ca "dreptul de locațiune să fie întăbulat" în favoarea comunei pe perioada sus menționată⁸.

Steinfeld Eugen, localnic din Borod, a înaintat o ofertă pentru același teren pe care funcționa târgul la acea dată. Din oferta acestuia aflăm că primăria comunei Borod i-a invitat pe toți localnicii să înainteze oferte de imobile, astfel că și-a reînnoit oferta "pentru cazul în care nu se dorea mutarea târgului". Își oferea terenul de târg și imobilul construcție în arendarea comunei pentru o perioadă de 100 de ani sub următoarele condiții: - contractul să se încheie pe un termen stabilit de reprezentanța comunală; pentru "recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului" (construcției) pe care îl oferă, necesar eliberării biletelor pentru animale,

⁵ Dexonline

⁶ ANSJBh, *Fond Prefectura Județului...*, f.31

⁷ *Ibidem*, f.43

⁸ *Ibidem*, f. 43 verso

solicită 5 lei anual; pentru terenul acordat ca loc de târg solicita 5 lei anual; în ofertă "se obliga a curăți și ține curat locul de târg pe cheltuiala sa"⁹.

În acel moment s-a dat câștig de cauză ofertei venită din partea lui Friedman Maurițiu, fiind considerată cea mai avantajoasă pentru comună. Oferta lui Steinfeld Eugen fiind considerată "inutilă" deoarece dorința era de a separa târgul de vite de cel de mărfuri, urmând ca doar activitatea de vânzare a animalelor să fie relocalată într-un loc de târg din afara satului. Târgul "de șetre și mărfuri" trebuia să rămână în locul în care se desfășura în acel moment, adică pe terenul arendat de Steinfeld Eugen. Procesul verbal al licitației a fost semnat de către toți cei implicați – primarul comunei, notarul, reprezentanții comunali și cei doi ofertanți¹⁰.

În data de 16 septembrie 1923, la o zi după adjudecarea licitației, consiliul comunal Borod propunea încheierea contractului cu Friedman Maurițiu, dar lucrurile au ajuns în impas din cauza lipsei ofertei scrise a licitatorului amintit. În consecință consiliul comunal¹¹ "neprimind oferta" nu a admis încheierea contractului de arendă. Cu toate argumentele aduse de către primarul comunei, Fodor Nicolau și notarul Pop Octavian, prin care arendarea însemna un beneficiu prin costul mic și depărtarea de case, consiliul comunal nu a fost de acord cu semnarea contractului fără să li se prezinte oferta, așa încât atribuirea licitației din ziua precedentă nu s-a putut finaliza, iar târgul a rămas pe locul vechi în centrul satului¹².

Acțiunile legate de mutarea târgului din Borod s-au reluat în 1925, când în data de 10 ianuarie subprefectul județului Bihor a trimis o dispoziție primpretorului plasei Aleșd prin care solicita acest demers, având ca argument principal nerespectarea "ordinului circular nr. 454 din 1922 și a legii pentru reglementarea târgurilor și oboarelor"¹³. În data de 25 ianuarie 1925, "reprezentanța comunală" s-a întrunit pentru a discuta comunicatul primpretorului plasei Aleșd prin care "se ordona" ca "târgul de vite și șetre" să fie mutat într-un termen de 25 de zile, din locul central al satului. Se punea ca obligație găsirea unui alt spațiu de târg și totodată să corespundă "legii pentru reglementarea târgurilor și a ordonanței circulare a Ministerului Agriculturii și Domeniilor nr. 454/1922". Reprezentanța comunală a hotărât

⁹*Ibidem*, f. 43 verso, f.48

¹⁰*Ibidem*, f. 44

¹¹*Ibidem*, f.44; consiliul comunal a fost format din următoarele persoane: Venter Petru, Catona Ștefan, Dr. Popp Géza, Sarca Vasile, Fodor Petru, Venter Petru a petri, Venter Nicolae, Venter Iustin, Țepele Mihaiu, Venter Gavril, Sarca Flore, Botiș Paul, Catonă Ștefan, Popu Grigore.

¹² *Ibidem* f.45

¹³*Ibidem*, f.26

contrariul și anume că "nu aderă la mutarea târgului din locul actual și roagă respectuos pe domnul subprefect al județului Bihor să binevoiască a admite ca târgul de vite și șetre să fie lăsat pe mai departe pe locul unde este în prezent". Motivarea reprezentanței era că târgul se află în același loc de 200 de ani, iar în cazul unei alte amplasări ar scădea veniturile comunei cu 50%, considerând locul în care se afla în acel moment cel mai potrivit din punct de vedere al circulației comerciale¹⁴. Reprezentanța comunală făcea referire la demersul eșuat de mutare a târgului din 1923, motivând că la acea dată s-a efectuat o licitație când a fost aleasă oferta înaintată de Eugen Steinfeld având avantajul că era locul pe care era amplasat târgul. Se menționa că prin acel contract comuna s-a obligat față de arendator să nu mute târgul timp de 30 de ani¹⁵.

Aflăm așadar că în 1923 lucrurile au luat o altă direcție și anume după respingerea ofertei lui Friedman Maurițiu, în cele din urmă, oferta câștigătoare a fost cea considerată inițial "inutilă"¹⁶ și anume cea înaintată de către Steinfeld Eugen. Menționăm că unele dintre persoanele semnatare ale procesului verbal din 1925 erau aceleași precum în 1923¹⁷, însă dintr-un motiv dovedit ulterior, legat de dorința de a nu muta târgul, reprezentanța comunală a abordat o altă argumentare nefăcând către Suprefectură nicio referire la oferta concretă a lui Friedman Maurițiu.

Interesul comunei Borod a fost susținut de Primpretura Aleșd care solicita subprefectului, să țină seamă de motivările prezentate și considerate "juste și echitabile". S-a înaintat și varianta de mutare a târgului de vite și păstrarea "târgului de șetre" în locul în care era în acel moment¹⁸. Ulterior, dintr-un alt proces verbal emis în 18 iunie 1925, aflăm că la Borod s-ar fi deplasat o "delegație" pentru a controla situația târgului, găsindu-l amplasat "în loc nepotrivit și contrar legilor", prin urmare se solicita din nou locuitorilor "oferte pentru alt loc de târg în termen de 30 de zile"¹⁹. Dintr-o altă notă semnată de un grup de săteni, care își doreau mutarea târgului, aflăm că în data de 19 iunie subprefectul județului s-ar fi aflat la Borod, dispunând mutarea târgului în condițiile de mai sus, găsindu-l amplasat lângă "biserică și școală"

¹⁴ *Ibidem*, f.27

¹⁵ *Ibidem*, f.27

¹⁶ *Ibidem*, f. 44

¹⁷ *Ibidem*, f.27; Nicole Fodor – primar, Brândaș Gavril – notar substituit; reprezentanți – "Venter Peter a Toderi, Venter Gavril a Gabori, Venter Petru a Sii, Sarca Florian, Catona Ștefan a Albului, Cioară Petru, Corund Gheorghe, Fodor Petru, Țepele Mihaiu, Venter Teodor a Sii, Barany Nicolae,

¹⁸ *Ibidem*, f.29

¹⁹ *Ibidem*, f.30

și că era împrejmuit, "zidit jur împrejur"(constatăm un mic decalaj de o zi în menționarea deplasării suprefectului în cele două documente)²⁰.

O nouă acțiune de mutare a târgului a avut loc în ședința reprezentanței comunale, din data de 8 iulie 1925. Notarul comunal a făcut cunoscut faptul că la ordinul subprefectului, târgul trebuia mutat din locul pe care îl ocupa atunci. Comuna având obligația de a respecta legea și a găsi un alt loc potrivit pentru târg. Cu toate acestea reprezentanța comunală a hotărât prin votul unui număr de 15 membri ca târgul să rămână pe locul în care se desfășura iar pentru reamplasarea lui au votat doar doi membrii ai reprezentanței, așadar hotărârea fiind de menținerea a amplasamentului în vigoare. Motivarea reprezentanței comunale asupra acestei hotărâri împotriva legii și a obligativității aplicării ei de către conducerea județului a fost că prin mutare "absolut sigur că se va strica târgul", iar comuna ar avea un deficit anual de venituri de peste 100.000 lei. Acest fapt ar ruina în parte comuna, fiindcă singurul venit asigurat era cel din vama târgului și vânzarea biletelor de vite. Așadar, autoritățile județene erau rugate să nu dispună mutarea târgului ci să le acorde în continuare permisul de a-l menține²¹.

Primarul comunei Borod, Țepele Mihai, a înaintat la data de 29 iulie 1925 hotărârea reprezentanței comunale, către primpretorul plasei Aleșd argumentând că e dorința și interesul comunei să mențină locul de târg "cu atât mai vârtos că o parte din locul de târg este proprietatea comunei și acest loc dacă s-ar duce, ... poate nici nu s-ar putea valoriza, fiind împietrit și astfel improductiv". S-a menționat că sătenii nu dispun de "un imobil", fiind nevoiți să plătească o sumă pentru un alt teren, adăugându-se cheltuielile cu amenajarea locului pentru a fi sustenabil unui târg - "facerea barierelelor și pietruirea locului și alte lucrări care trebuie făcute pe terenul nou pentru a corespunde scopului". În favoarea menținerii locului ar fi fost o ofertă primită de către comună din partea lui Herschkovits Maurițiu, care a oferit un teren - "grădina"- de 350 de stânjeni pătrați²², aflat în proximitate iar

²⁰*Ibidem*, f.42; semnatarii documentului prin care se solicita mutarea erau următorii locuitori a căror nume au putut fi descifrate din document: Petru Sandor, Popu Gregoriu, Catuna Ștefan, antoniu Crețiu, Boer (?) Ștefan, Carand Todor, Victor Crețiu, Gofs Bernath, Creț George, Sabin Anton, Cotuna Mihaiu, Grrabovit Ferencz, Hemlei Albert, Koszta Károly".

²¹*Ibidem*, f.37; împotriva mutării târgului au votat următorii 15 membrii: "Venter Gavril a Gaborii, Venter Petru a Petrii, Venter Iustin, Venter Petru a Sii, Venter Iordan a Sii, Botiș Pavel, Sarca Florian, Cioară Petru, Corund George, Sarca Gavril, Venter Nicolae, Baranyi Nicolae, Venter George, Țepele Mihai (primarul comunei), Alexandru Nistor (notarul comunei); pentru mutarea târgului au votat următorii 2 membrii: "Venter Petru a Toderii și Catonă Ștefan".

²² Dexonline – unitate de măsură folosită înaintea introducerii sistemului metric, care a variat după epocă și regiune, de la 1, 96 la 2,23 m.

propunerea era de a muta acolo târgul de mărfuri iar cel de vite să rămână pe amplasamentul deja existent. Prețul de arendare a fost considerat avantajos, fiind de 10 lei anual și valabil pentru timpul "cât va sta târgul pe locul de astăzi"²³. La rândul său, în 5 august 1925, primpretorul plasei Aleșd a trimis subprefectului toate acele decizii și argumentări, cu scopul rezolvării cererii primăriei Borod²⁴.

Oferta de extindere a târgului a fost acceptată în data de 16 august 1925, de către comuna Borod și concretizată într-un contract de arendare ai celor 350 de stânjani pătrați ai lui Herschkovits Maurițiu și ai soției sale Josefa, născută Markovits. Terenul arendat urmând să servească la mutarea "oborului de vite", pentru suma de 10 lei anual²⁵. Însă toate aceste demersuri făceau sursa unei controverse prin care sătenii care doreau mutarea târgului au înaintat subprefectului, în 30 august 1925, în scris, un document arătând o altă perspectivă asupra litigiului. Au făcut referire la vizita subprefectului din iunie 1925 și la "ordinul" acestuia, prin care se cerea ca în termenul de 30 de zile să se găsească locul potrivit pentru mutarea târgului. Locuitorii comunei au găsit trei locuri disponibile, pe care proprietarii le-ar fi oferit cu titlu gratuit în acest scop. Semnatarii documentului afirmau că "după două luni și mai bine" în ședința reprezentanței comunale "notarul cercual" a afirmat că subprefectul "a dat ordin verbal" ca târgul să rămână pe vechiul amplasament, fapt care intra în contradicție cu "ordinul" înaintat cu ocazia vizitei²⁶.

Hotărârea comunei pentru arendare a fost înaintată în data de 2 octombrie 1925 prefectului județului Bihor pentru aprobare²⁷, ulterior în data de 10 octombrie primpretorul plasei Aleșd aduce la cunoștința notarului comunal "rugarea" acelor locuitori care doreau mutarea târgului. Reprezentanța comunală avea cunoștință despre cele trei oferte nevalide, probând neconcordanțele dintre oferte și cerințele comunei astfel; - oferta lui Petru Venter aducea în discuție un teritoriu asupra căruia ar trebui să se obțină licența de târg iar comuna considera că "târgul de șetre" trebuia să rămână în centrul satului, deoarece aducea beneficii pecuniare importante. De asemenea târgul de vite nu putea fi mutat deoarece comuna, din lipsa banilor, nu putea amenaja un alt abator. Chiar dacă acel loc ar fi corespuns din acest punct de vedere faptul că era considerat "apătos" ar fi însemnat cheltuieli importante de amenajare. Cea de-a doua ofertă, făcută de către

²³ ANSJBh, *Fond Prefectura Județului...*, f.40

²⁴ *Ibidem*, f.41

²⁵ *Ibidem*, f.49

²⁶ *Ibidem*, f.42

²⁷ *Ibidem*, f.49

Friedman Maurițiu, a fost considerată nepotrivită, terenul fiind amplasat "în centrul comunei și fiind mlăștinos". Din perspectiva reprezentanței comunale oferta acestuia avea aspectul unui interes personal, deoarece lângă terenul oferit, Friedman Maurițiu avea amplasată o cârciumă, fiind astfel foarte preocupat de mutarea târgului din motive economice personale. Reprezentanța comunală a menționat că terenul oferit de acesta era la fel de bun ca și cel pe care deja funcționa târgul și deci nu se justifica mutarea. Un dezavantaj era lipsa unei fântâni sau a unei ape curgătoare. A treia ofertă a lui Catonă Ștefan și Sabău Ileana nu se putea lua în considerare deoarece și acel teren era "apăsos ... de toamna până primăvara era acoperit cu apă și gheață ...încât întrebuințarea lui era imposibilă..." dar și că avea o intrare îngustă nepotrivită pentru un târg. În ultimă instanță primarul și notarul comunei afirmau că nici un alt teren nu e convenabil pentru comună din punct de vedere al câștigurilor pecuniare și al îmbunătățirilor ce trebuiau făcute (pietruirea locului, construirea barierelor), fapt care a reprezentat un motiv hotărâtor în a nu muta târgul în altă parte a satului. Așadar, s-a cerut de către comună ca autoritățile județene să accepte lăsarea târgului în același loc mai cu seamă că s-a stabilit redimensionarea lui cu terenul arendat, de 350 stânjeni pătrați²⁸. Așa cum reiese din document, primpretura Aleșd a susținut interesele comunei Borod în fața autorităților județene pentru a nu schimba starea de lucruri în privința târgului²⁹. Argumentele de mai sus trebuie să fi avut putere de convingere, târgul fiind lăsat să funcționeze pe mai departe acolo. Împrejurările de desfășurare a târgului din Borod în 1925 se regăsesc în descrierea generală a unui târg în 1943, în *Marea Enciclopedie Agricolă* unde se specifica cum un târg ar fi necesar să "se țină pe teren nivelat, curat, împrejmuit, prevăzut cu clădirile și instalațiile de rigoare pentru a da puțința să funcționeze biroul comisiunii și secretarului de târg; să fie prevăzut cu sălile necesare pentru prezentarea și păstrarea mărfurilor; să fie prevăzut cu adăposturi pentru oameni și animale, să aibă cântare, bascule, samovoare, instalații de apă și canalizare, de lumină edilitate etc..."³⁰.

"Povestea" târgului din Borod în perioada 1923 – 1925, surprinsă în schimbul de corespondență dintre autoritățile comunale și cele județene, trebuie văzută prin prisma interesului pentru istorie locală a comunei Borod, ilustrând viața locuitorilor într-un interval scurt de timp, însă cu informații importante despre realitățile vremii. Din documentele cuprinse pentru problema punctuală a mutării târgului aflăm că acesta avea o vechime "de

²⁸ *Ibidem*, f.50 -51

²⁹ *Ibidem*, f.52

³⁰ ***Marea Enciclopedie Agricolă..., p. 638 - 640

peste 200 de ani" desfășurându-se în același loc, în privința căruia comunitatea se raporta pozitiv, accentuând beneficiile acestei amplasări asupra veniturilor comunale atât de necesare. În mod cert a fost un târg cu balanță comercială importantă, prin amplasarea sa pe o rută principală a drumului dintre Oradea și regiunea Piatra Craiului cu extindere spre Cluj. Îndeplinea rolul de loc necesar pentru schimburile interzonale, între regiuni de munte, de deal și cu extindere spre câmpie. Ne putem lesne închipui comercianți care își duceau mărfurile din Oradea sau de mai departe spre regiunile mai înalte, cu punct de întâlnire în târgul din Borod sau altele situate la poalele trecătorii de la Piatra Craiului, de unde produsele erau cumpărate de alți negustori spre a fi vândute în alte locuri. Chiar și faptul că pe cursul Crișului Repede se cobora cu plutele care transportau în special sare, înseamnă că o parte a mărfurilor puteau fi oprite și comercializate în târgul din Borod. Organizarea lui undeva la periferia satului, însemna accesibilitate dificilă pentru participanți, iar distanța față de drumul principal și față de casele localnicilor în care negustorii străini își puteau găsi adăpost pentru noapte, afecta întreaga încărcătură economică adiacentă unui târg, printr-un declin comercial.

Târgurile de vite din Bihor au avut o importanță deosebită pentru comerțul cu animale din regiune, în secolele anterioare când negustorii bihoreni de vite erau prezenți în Arad, Ungaria sau Europa Centrală unde prețurile pentru animale erau mari³¹. Și în deceniul al treilea al secolului XX comerțul cu vite din regiune însemna o pondere mare din totalul schimburilor și cu un aport pecuniar important, reieșind acest fapt din declarațiile reprezentanței comunale Borod. Momentul de istorie locală a satului și târgului Borod relevă modul cum se încerca alinierea situațiilor specifice locale la tânăra administrație românească în Bihor, chiar dacă numai punctual pe problematica târgului. Localnicii încercând și chiar reușind să determine autoritățile județene să țină seamă, în aceste implementări, de specificul lor - de rolul târgului în cadrul comunității din Borod, de amplasarea și de logistica existentă pentru buna desfășurare a schimburilor aducătoare de venituri importante.

³¹ Sabina Horvath, *op cit.*, p. 229